

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Wspólne posiedzenie
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (16.)
oraz Komisji Ustawodawczej (22.)
w dniu 13 marca 2012 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (druk senacki nr 47).

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 51)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Ustawodawczej Piotr Zientarski)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dzień dobry państwu.

W imieniu Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisji Ustawodawczej serdecznie witam państwa na wspólnym posiedzeniu. Rozpoczynamy posiedzenie komisji.

Przedmiotem posiedzenia jest pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Druk senacki nr 47.

Serdecznie witam przedstawiciela wnioskodawców, pana przewodniczącego Bohdana Paszkowskiego, i udzielim panu senatorowi głosu. Bardzo proszę.

Senator Bohdan Paszkowski:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Przedmiotowy projekt ustawy jest wykonaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 października 2010 r., który w swoim orzeczeniu zakwestionował przepisy w dawniejszym brzmieniu tejsze ustawy, art. 32 ust. 4, 5, 6 i 8, uznając, że są one niezgodne z konstytucją, w szczególności z art. 45 i 32 w związku z art. 31 ust. 3 konstytucji. Ogólnie mówiąc, Trybunał uznał, że brakuje uzasadnienia, aby wspomniane przepisy ograniczały z jednej strony prawo do sprawiedliwego sądu, a z drugiej strony konstytucyjne prawa do obrony praw procesowych w postępowaniu będącym skutkiem odwołania od decyzji Instytutu Pamięci Narodowej w sprawie udostępnienia akt zgromadzonych w tymże instytucie osobie, która była albo funkcjonariuszem, albo współpracownikiem służb bezpieczeństwa określonych w tejsze ustawie.

Rzecz dotyczyła tego, że taką decyzję dyrektora Instytutu Pamięci Narodowej można było zaskarżyć, ale postępowanie przed sądem administracyjnym w tym zakresie miało swoją specyfikę polegającą na tym, że rozpoznanie takiej decyzji odbywało się na posiedzeniu niejawnym, i w tymże postępowaniu wykluczano stosowanie art. 106 §2 kodeksu postępowania administracyjnego, który stanowi, że po złożeniu sprawozdania strony zgłaszają ustnie swoje

żądania i wnioski oraz składają wyjaśnienia, strony mogą ponadto wskazywać podstawy prawne i faktyczne swych żądań i wniosków.

Jak już podkreśliłem, Trybunał Konstytucyjny uznał, biorąc pod uwagę charakter postępowania, że nie ma takich wartości, które by mogły uzasadniać odstępstwo od ustalonych, również kodeksem postępowania administracyjnego, zasad przeprowadzania postępowania przed sądem administracyjnym. Mamy rozstrzygnięcie Trybunału Konstytucyjnego i w związku z tym jest nasza inicjatywa, aby w tym zakresie zmienić... aby dostosować do wyroku Trybunału Konstytucyjnego ustawę o Instytucie Pamięci Narodowej. W naszej propozycji jest wniosek, aby w art. 32, który mówi o wcześniej poruszanych przeze mnie sprawach, uchylić ust. 3–5 i 7. Taka zmiana spowodowana jest również tym, że przed wyrokiem była nowelizacja ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej i numeracja, w stosunku do tej pierwotnej numeracji, uległa zmianie, ale istota zmiany z naszego rozstrzygnięcia będzie realizowała wyrok Trybunału Konstytucyjnego zgodnie z orzeczeniem. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo panu senatorowi za obszernie sprawozdanie.

Otwieram dyskusję, ale na początku spytam, czy ktoś z zaproszonych gości chciałby zabrać głos, zanim senatorowie...

Bardzo proszę o przedstawienie się.

Zastępca Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Maria Dmochowska:

Maria Dmochowska, zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Bardzo proszę.)

Ta nowelizacja jest ze wszech miar konieczna nie tylko dlatego, że mamy wyrok Trybunału Konstytucyjnego. Ona jest bardzo ważna, bo daje ludziom oskarżonym równe prawo do obrony niezależnie od stopnia jakiegokolwiek ich winy. Tak że jesteśmy absolutnie za.

Chciałabym jeszcze powiedzieć, że to jest tylko mały incydent, mała zmiana, a ustawa o Instytucie Pamięci Narodowej wymagałaby większej nowelizacji, więcej zmian, ale nad tym instytut już pracuje, zaproszony do współpracy przez rząd.

A jeśli chodzi o tę nowelizację, to jest ona ze wszech miar słuszną i konieczną i powinna być jak najszybciej przeprowadzona. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Bardzo dziękujemy za taką ocenę.

Czy jeszcze ktoś z państwa chce zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń.

Otwieram dyskusję senatorską.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos?

Pan senator Matusiewicz, bardzo proszę.

Senator Andrzej Matusiewicz:

Dziękuję.

Ja mam tylko jedną uwagę do tego, co przedstawił kolega sprawozdawca. Chodzi o to, że wspomniane odstępstwo nie dotyczy przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, tylko dotyczy przepisów ustawy o postępowaniu administracyjnym przed sądami administracyjnymi.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo za, że tak powiem, uściślenie uzasadnienia.

Pan senator Pociąg, bardzo proszę.

Senator Aleksander Pociąg:

Dodam jedno zdanie do tego, co powiedziała pani prezes. To nie są oskarżenia, Pani Prezes, to są zainteresowani. Tylko tyle.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo za cenną uwagę.

Rozumiem, że jest akceptacja połączonych komisji dla tej nowelizacji. W związku z tym proponuję, ażebyśmy głosowali.

Kto jest za przyjęciem tej nowelizacji? (12)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że uchwała została podjęta jednogłośnie.

Proponuję, żeby przedstawicielem wnioskodawców – właściwie już nie tylko wnioskodawców, lecz również obu komisji – był w dalszych pracach, zarówno w Senacie, jak i później w Sejmie, pan senator Paszkowski. Nie ma innych zgłoszeń.

W związku z tym dziękuję bardzo i zamykam posiedzenie połączonych komisji. Dziękuję bardzo.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 59)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii